

Farlig midsommar

Uppgifter och diskussionsfrågor

Boken *Farlig midsommar* är berättelsen om när det var översvämning i Mumindalen.

Strax före midsommar måste Muminfamiljen lämna Muminhuset då vattnet stiger över husets tak.

De har tur och hittar ett flytande hus som de kan flytta in i.

Men det är inget vanligt hus, och det blir ingen vanlig midsommar.

Läs mer om en sommar fylld av äventyr, nya vänner och överraskningar.

Farlig midsommar av Tove Jansson kom ut år 1954. Jolin Slotte har återberättat den lättlästa versionen, som kom ut 2017.

© Moomin Characters™

Det här materialet kan användas vid sidan av läsningen, för att fördjupa läsningen. Frågorna kan också diskuteras i efterhand, när eleverna har läst hela boken. I materialet ingår både skrivuppgifter och muntliga uppgifter, uppgifter att göra i grupp och individuellt.

Arbetsmaterialet är sammanställt av Jolin Slotte.

Rubrikerna i boken

Kapitlen i *Farlig midsommar* har rubriker som med en kort mening berättar vad som kommer att hända i kapitlet. Rubrikerna är ändå väldigt öppna och kan tolkas brett.

Uppgift att göra i grupp

Läraren har förberett genom att skriva rubrikerna på kapitlen i *Farlig midsommar* på lappar. Eleverna får i smågrupper dra en lapp. Varje grupp får använda sin fantasi och hitta på vad som händer i deras kapitel. Den här uppgiften fungerar bäst innan eleverna börjat läsa boken och deras berättelser behöver inte alls handla om Muminfamiljen.

Uppgift att göra individuellt

Läs igenom rubrikerna i boken. Välj en av rubrikerna och skriv en kort text till rubriken du fick. Använd din fantasi och bry dig inte om vad kapitlet på riktigt handlar om, utan tolka rubriken som du vill. Skriv fritt!

Persongalleriet i boken

Farlig midsommar handlar om Muminfamiljen, men i boken finns också många andra figurer. De flesta av dem finns på bild på sidorna 8-9 i boken.

Uppgift att göra i grupp

Läraren har förberett genom att kopiera och klippa ut bilderna på figurerna i Farlig midsommar. Eleverna får i smågrupper dra en lapp. Den här uppgiften fungerar bäst innan eleverna börjat läsa boken. Då får eleverna fritt använda sin fantasi. Läraren förklarar att det som sker på bilden är en vändpunkt i den berättelse som eleverna ska skapa tillsammans. Det som sker på bilden ska med andra ord förändra skeendet på något sätt.

- a) Varje grupp får fritt berätta vad som händer tre minuter före det som finns på bilden. Vad är det som har lett fram till det här skeendet? Vilka andra figurer, än de som finns på bilden, finns med i händelserna?
- b) Varje grupp får fritt berätta vad som händer tre minuter efter det som finns på bilden. Vart leder händelserna på bilden? Vilka andra figurer finns med?
- c) Varje grupp får dramatisera sin berättelse och spela upp den för de andra i klassen.

Uppgift att göra individuellt

Läraren har förberett genom att kopiera och klippa ut bilderna på figurerna i Farlig midsommar. Den här uppgiften fungerar bäst innan eleverna börjat läsa boken. Då får eleverna fritt använda sin fantasi. Läraren förklarar att det som sker på bilden är en vändpunkt i den berättelse som eleverna ska skriva om. Det som sker på bilden ska med andra ord förändra skeendet på något sätt.

- a) Varje elev skriver kort om vad som händer tre minuter före det som finns på bilden. Vad är det som har lett fram till det här skeendet? Vilka andra figurer finns med i händelserna?
- b) Vilken är vändpunkten som finns med på bilden? Eleverna skriver kort.
- c) Varje elev skriver kort om vad som händer tre minuter efter det som finns på bilden. Vart leder händelserna på bilden? Vilka andra figurer finns med?

Första kapitlet – Om en barkbåt och ett eldsprutande berg

1. Varför är barkbåten så viktig? För vem är den viktig?
2. Var är Snusmumriken och varför är Muminrollet orolig för honom?
3. Varför bestämmer Muminmaman att de ska sova i trädgården?
4. På s. 27 finns en illustration. Vad är det som händer på bilden?
5. Teckna en bild av Mumindalen och hur där ser ut innan det blir översvämning.

Andra kapitlet – Om hur man dyker efter frukost

1. Vad ser Muminfamiljen på morgonen när de tittar ut genom fönstret?
2. Varför sågar Muminpappan ett hål i golvet?
3. På vilket sätt är det här den mest spännande frukost som Muminfamiljen nånsin haft?
4. Vilka är Homsan och Misan och vad betyder ordet "visit"?
5. Teckna en bild av hur Mumindalen ser ut när det är översvämning.

Tredje kapitlet – Om hur man bekantar sig med ett spökhuis

1. Varför tror Muminfamiljen att de kommit till ett spökhuis?
2. Mymlan, Homsan och Lilla My tror att rekvisita är namnet på en skurk. Vad är rekvisita egentligen?
3. Vad betyder följande teaterord: kuliss, kostym, scenografi, sufflör, regissör, monolog?
4. Vilka pjäser har du själv sett på teater? Kanske du själv har varit med i någon pjäs?

Fjärde kapitlet – Om faran av att sova i ett träd

1. Varför är Emma så arg?
2. Varför är det farligt att sova i träd, enligt berättelsen?
3. Emma berättar att det betyder otur att vissla på en teater. Att tro att nånting man gör kan bringa otur är en form av skrock. Andra exempel på skrock är t.ex. att tro att det betyder olycka om en svart katt springer över vägen, att en krossad spegel ger 7 års olycka eller att det betyder tre veckors olycka att gå under en stege. Hitta på nya exempel på skrock. Det kan vara vad som helst!

Femte kapitlet – Om hur det går när man visslar på teatern

1. Skriv en kort dialog mellan Snorkfröken och Mumintrollet, som börjar då när de kommer till fast mark. Vad säger de till varandra när de klättrat hela dagen och varken hittat teatern eller sin familj? Hur tröstar de varandra?
2. I berättelsen kommer det fram att hela teatern blir sned och möblerna åker omkring när teatern går på grund. Teckna en bild på hur det ser ut när teatern varit med om olyckan.

Sjätte kapitlet – Om att göra något förbjudet

1. Lilla My säger att hon inte är rädd för någonting. Alla är vi ändå rädda för nånting. Vad kan man vara rädd för? Fundera tillsammans i klassen, så att läraren skriver upp era förslag på tavlan. Skriv sedan en gemensam dikt med titeln ”Alla är rädda för något”. Ni kan använda följande modell:

Alla är rädda för något

Jag är rädd för ...

Du är rädd för ...

Han är rädd för ...

Hon är rädd för ...

Vi är rädda för ...

Ni är rädda för ...

Alla är rädda för något.

Som inspiration kan ni också lyssna på Lilla Mys visa, sjungen av skådespelaren Elina Salo år 1969. Texten är skriven av Tove Jansson och musiken är komponerad av Erna Tauro https://www.youtube.com/watch?v=p_hpOkc6884

2. Snusmumriken och Lilla My river ner skyltar med texter som inte Snusmumriken tycker om. Vad kunde det stå på skyltar med uppmuntrande och glad text? Skriv och illustrera positiva skyltar.

Sjunde kapitlet – Om farlighet på midsommarnatten

1. Varför tror du att ingen av Filifjonkans släktingar kommer på fest till henne?
2. Hur skulle det kännas för dig om du hade en fest och ingen kom?
3. Föreställ dig att du är en av Filifjonkans släktingar och att du helt enkelt har glömt bort hennes fest. Skriv ett brev till Filifjonkan, där du ber om förlåtelse för det skedda.

Åttonde kapitlet – Om hur man skriver ett skådespel

1. Varför vill Muminmamman att Muminpappan ska skriva ett skådespel?
2. Varför tror du att Misan får tårar i ögonen, när Homsan frågar om hon ska skådespela för de andra?
3. Emma tycker att teater är det viktigaste i världen. Vad tycker du att är det viktigaste i världen?

Nionde kapitlet – Om generalrepetitioner

1. Vad är en generalrepetition?
2. Varför är Misan upprörd och varför skriver Muminpappan om sitt skådespel innan generalrepetitionen ens hinner börja?
3. Berättarleken "På minuten". Läraren är lekledare. Eleverna lottar i vilken ordning de kommer i leken. I tur och ordning får eleverna berätta om hur dåligt generalrepetitionen gick. De får överdriva hur mycket som helst och hitta på allt som kunde ha hänt på generalrepetitionen av Muminpappans pjäs. Varje elev har exakt en minut på sig att prata och de får inte tveka och inte upprepa sig. Läraren håller stenhård koll på klockan och eleverna slutar prata mitt i meningen och då tar nästa vid och fortsätter. Kom ihåg att överdriva!

Tionde kapitlet – Om en dramatisk premiär

1. Vad är det som får Lilla My att bli så arg, när hon och Snusmumriken tittar på pjäsen?
2. Varför tappar Muminmamman en kopp i golvet?
3. Hur kommer det sig att scenen plötsligt börjar snurra när polisen försöker fånga in Snusmumriken?
4. Skriv en recension av Muminpappans sorgespel. Eftersom det i boken inte framgår särskilt mycket detaljer om pjäsen får du själv fylla i de tomma luckorna.

Elfte kapitlet – Om att få komma hem igen

1. Muminmamman, Muminpappan, Muminrollet, Snorkfröken, Mymlan, Lilla My och Snusmumriken återvänder till Mumindalen, men Homsan, Misan och Filifjonkan stannar på teatern tillsammans med Emma. Tänk att det har gått en månad sedan den dramatiska premiären. Välj någon av figurerna och skriv ett brev av hen till en annan. Du kan t.ex. välja att låta Misan skriva ett brev till Snorkfröken om hur det är att jobba på teatern. Eller så kan du t.ex. välja Muminrollet och låta honom skriva ett brev till Emma om hur det är hemma i Mumindalen.